

S. Sayısı : 157

1936

**VAKIFLAR UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
BÜTÇESİ**

Vakıflar umum müdürlüğü 1936 yılı bütçesi hakkında kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (i/439)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı : 6/675

29 - II - 1936

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Evkaf umum müdürlüğünün 1936 malî yılı bütçesi hakkında hazırlanan ve İcra Vekilleri heyetinin 26 - II - 1936 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
İ. İnönü

Esbabı mucibe

Vakıflar umum müdürlüğünün 1936 senesi bütçe kanunu lâyihası

Umumî izahat

Evkaf umum müdürlüğünün 1936 yılı muvazene kanunu yapılarak takdim olundu. Fasil ve maddelerin izahına girilmezden evvel umumî vaziyet hakkında maruzatta bulunulması uygun görülmüştür.

Geçen ve eski seneler bütçelerinde tesir derecesi arz olunan iktisadî buhranın vakıflar gelirleri üzerinde yaptığı düşüklük bu senede gitmemiş bilakis bazı varidat aksamında biraz daha fazlalaşmıştır. Bu itibarla takdim olunan bütçenin masraf kısmı geçen sene yekûnundan fazla isede sonradan alınan munzam tahsisatlar nazarı dikkate alınırsa yekûn itibarile noksandır. Her sene bütçeleri esas itibarile mütevazın olduğu ve varidat muhammenatına göre yapılan tahsilât da normalden aşağı bulunmadığı halde muhtelif masraf tertiplerine senesi içinde zarûrî olarak alınan munzam tahsisatlar buhranı iktisadının tesirile zaten güçleşen bütçe tatbikatını çok müşkül bir şekle sokmakta ve bu yüzden bir çok sarfı tahakkuk etmiş ve muamelesi yapılmış istihkaklar varidatın, bu ilâvelerle tahsisatların tutarını karşılamamasından dolayı verilmeyerek gerek hademe vazâifinden gerek diğer masraflardan her sene bütçe emanetinde düyun devredile geldiği ve son alınan cetvellere göre bu suretle toplanan borç miktarı yüksek bir dereceyi bulduğu anlaşılmaktadır. Bütçenin bu veçhile muvazenesinin bozulması; yalnız borç devredilmesi yolunda o sene bütçesine münhasır kalmayarak bu devredilen borçlar kısmen olsun ertesi senenin bütçesine dahil tahsilâtta verilmesi ve bu borç-

lanma ve ödeme işinin böyle seneden seneye sirayet etmesi buhran neticesi olan bu günkü dar vaziyeti bir kat daha arttırdığından umum müdürlük borçları ödeyememek ve hademe vazifelerini muntazam verememek gibi çok ağır bir netice ile karşılaşmış bulunmaktadır. Tetkikatın gösterdiği bu neticeye nazaran bütçede yalnız varidat muhammenatının, muhtelif seneler tahsilâtı gözedilerek isabetli konulması kifayet etmeyip masraf için konulacak tahsisatların, bilhassa tehiri imkânı olmayan tertiplerde varidat muhammenatında olduğu gibi hesabı katilerle sarfi tesbit edilmiş miktarda olmasına çok itina edilmesi zarurî görüldüğünden gerek varidat ve gerek masraf kısımları bu esaslara göre incelenerek tertip edilmekle umum müdürlük, 936 senesi bütçe masrafının, muvazene bozulmadan tesviye edilmesini temin edebildiği kanaatinde bulunmaktadır. Şu kadar ki fasıllarda görüleceği üzere imkân dahilinde her tasarruf yapılmış ve varidat muhammenatı da artabileceği her kısım göz önünde tutularak ve tahsilâtı artırmak hususunda şimdiden alınan tetbirlerde hesaba katılarak konulmuş olduğu halde yalnız muvazene temin edilerek yukarıda arz olunduğu üzere her tertibe ihtiyaç derecesinde tahsisat konulması hasebile ne masrafın daha ziyade azaltılarak âbidatın tamirâtı tahsisatının çoğaltılmasına ve ne de borçların verilebilmesi için masraf fazlası varidat tasarrufuna imkân bulunamadığından âbidatın cüzi ve müstacel tamiratları için az bir miktar tahsisat konulmakla iktifa olunarak esaslı tamirat için başka tedbir alınması zarurî görülerek gerek bunun ve gerek yine bütçe muvazenesini ihlâl ederek bu günkü dar vaziyeti yürütmek için borçların tesviyesi hakkında yüksek kamutaydan ayrıca kanunî salâhiyet alınmak üzere gerekli kanun maddeleri bütçe tatbikatına taallûku hasebile kanun maddeleri arasına konulmuştur. 150 bin liralık istikraz akti hakkındaki maddenin kabulü, yokarıki maruzattan anlaşılacağı veçhile bu borçlar, bu suretle tesviye edilmediği takdirde haklı bir çok müracaat ve şikâyetlerin devam edip gitmesile kalmayıp bütçe muvazenesinin hiç bir veçhile temin edilmemesine de sebep olacağından bir miktar faiz verilmek suretile hem umum müdürlüğün kredisini ve hem de bütçelerin tatbikatını bozan borcu ortadan kaldırmış olacaktır.

İlâve olunan diğer maddeye gelince: her biri yüksek birer sanat eseri olan âbidata senelerden beri devam eden bütçe darlığı yüzünden istenildiği gibi bakılmadığından bunların gösterdiği bu günkü tamir ihtiyacı umum müdürlük bütçesinin belki bir iki seneliği ile karşılanamayacak bir vaziyettedir. Yalnız İstanbuldaki âbidattan otuz kadarının pek önemli tamirâtı için yaptırılan tahmini bir keşif yekûnu bir milyon lirayı geçmektedir.

Bu kadar parayı bile birden bulmağa imkân olmadığı halde diğer vilâyetteki kıymetli âbidatın ihtiyacı da nazarı dikkate alınrsa bu yekûnun ne kadar yükseleceği kendiliğinden anlaşılmaktadır. Bu kadar parayı Evkaf bütçesinin daralan varidatından temin etmek imkânsız olmakla beraber bunların büsbütün harap olmaması için bulunması kabil çarelere baş vurulması da zarurî görülerek bu madde konulmuştur. Müstağnaanha mahaller satış bedelleri esasen bunların tamiratına tahsis edilmiş isede bu satışların, bu tamirâtı karşılayacak derecede süratli gidememesi bu maddenin teklifini zarurî kılmıştır. Yine yerine konulacağına göre esas itibarile icarei vahideli satış bedeli hesabından açıktan sarfedilmiş demek olmayacağından bu maddenin kabulünü de dileriz.

İrad bütçesi

İrad bütçemizin yekûnu geçen seneye nazaran bir miktar fazladır. İradda birinci kalemi teşkil eden icarei vahidenin geçen sene tahsilâtı (962 204) lira olduğu gibi bu senenin altı aylık tahsilâtı da 455 bin küsur lirayı bulduğundan (25 000) lira noksanile (975 000) lira konmuştur.

İcarei müeccele ve mukataa: Vakıflar kanunu ile bunların yirmi misli bir bedel mukabilinde ilgası esası kabul edilmiş olmasına nazaran taviz suretile bedele kalbedilecek icare ve mukataalar nazarı itibare alınarak bu para da on beş bin lira noksanile (635 000) lira olarak tahmin olunmuştur.

Mukataaya gelince: Müeccele hakkında yukarıda yazılı esbaba binaen bu varidat ta beş bin lira noksanile (65 000) lira gösterilmiştir.

Kontrol hakkı: Geçen seneden biraz fazla konması, gelecek seneden itibaren bu paranın akalliyet vakıflarından da alınacağına mebnidir.

Mahlûl muaccelâtı: Tahsilâtın seyrine göre bunun indirilmesi icap ederse de İstanbul teşkilâtı üçe ayrılmış ve irad kaynaklarının daha yakinden tetkik ve takip edilmesi tedbirleri bu suretle istikmal edilmiş olmakla bu mülâhazaya dayanılarak gelecek sene için (50 000) lira arz ve teklif edilmiştir.

Orman ve zeytinlikler : Bu maddenin altı aylık tahsilâtı (31 400) küsur lira ise de bu sene zeytin mahsulünün emaneten idaresi daha faydalı olacağı mülâhaza edilerek mahsul olsuretle toplattırılmış ve tasir edilmiştir. Mahsulün bu sene esasen az olması dolayısıyla piyasada yükselmiş olduğundan tasir edilen yağlardan senenin ikinci altı ayı içinde (65 000) küsur lira kadar para alınacağı gibi uzun bir müddetdenberi Ziraat vekâletince vaziyet edilen bazı ormanlarımız da hükmen bize iade edilmiş ve intifaa başlanmış olduğundan sene sonuna kadar bütçedeki muammenata yaklaşacağı ümit edilmekle bera ber gelecek sene de bilhassa Edremit havzasında mahsul senesi olduğu da nazarı dikkate alınarak ve külli masraf ihtiyar edilerek yeniden yapılmış olan Taşdelen kaynağının su hasılatı da burada dahil bulunmak üzere; geçen seneden yirmi beş bin lira fazlasile (175 000) lira arz ve teklif kılınmıştır.

Varidatı mütenevvia : Burada görülen fazlalık taviz bedelleri faizinin de bu hesaba kaydedilmesi lâzımgelmesinden mümbaistir.

Vakıf paralar faizi : Sermayemizin bir kısmı sabit olduğundan geçen senenin aynıdır.

Maliyeden yardım : Geçen sene bütçemizin esbabı mucibesinde de uzun uzadıya arzedilmiş olduğu üzere bu para haddi zatında evkafın sarih ve katî bir hakkıdır. Diyanet işleri reisliğinden devredilen müfredatına göre bu hakkımız 1931 senesinde hatta iki yüz bin lira olarak tanınmış ve verilmiş olmakla bu sene bütçemizin muvazenesini temin zımında yine 100 000 liranın maliyeden alınması zarurî görüldüğünden bu miktar konmuştur. Ancak bu para ile bütçemizin muvazenesi temin edileceğinden aynen kabulü rica olunur.

Masraf bütçesi

1935 bütçesinin bütçe encümeninde müzakeresi sırasında ve mazbatasında gösterilen arzuya ve vaziyetin icabatına uyularak memurlar maaş ve müstahdemler ücreti fasıllarından bir hayli tasarrufat yapılmış ve bu sayede maaş tertibinden (14 316) ve ücret tahsisatından (17 178) lira temin olunmuştur.

Ancak vakıflar kanununun gösterdiği lüzum ve hile teşekkül eden idare meclisi azasının aylıkları da bu gün arzedilen bütçe kanununa dahil olduğu yani bunun için ayrı bir tahsisat alınmayarak bunun da tasarrufattan temin edildiği ve hatta İstanbul üçe tefriki dolayısıyla yapılan teşkilât ve bazı zam farkları da bu meyandan temin edildiği nazarı dikkate alınırsa tasarrufatın daha fazla bir miktara çıkmış olacağı anlaşılır.

Masraf bütçesinde geçen seneye nazaran diğer değişikliklere gelince:

Umum müdürlük nereden bir kaç para tasarruf temin etmek mümkün ise her şeye tevessül etmiş ve masraf bütçesini bu suretle tanzim ve takdim etmiştir.

Arz ve takdim edilen bu bütçede değişiklik gösteren fazlalıklar esbabı mucibinin umumî kısmında gösterilen lüzum ve zaruretlere müstenid olup yeniden teklif edilmiş tahsisat cümlesinden bulunmamaktadır. Yalnız ecdadın vakfiyelerdeki sıhî ve içtimaî ve medenî düşüncelerini tetkik ve tahakkuk ettirerek kitap halinde bastırıp kültür teşekküllerine tevzi eylemek suretile vakfiyelerimizdeki kıymet ve ehemmiyeti anlatmak için bunların tercümesi ve tabı ve Türk âbidat ve medeniyetine aid eserlerin de satın alınarak vakıf kayıtlar arşivimizin peyderpey tekemmül ettirilmesi muvafık görüldüğü cihetle 22 nci fasılda ayrıca açılan bir maddeye 5 000 lira konulmuş olduğundan bu tahsisatın tamamen kabul buyurulacağı dergârdır.

1936 senesi bütçesinin mütekaddim maddeleri 1935 senesi bütçesile kabul edilen esas ve şekiller dairesinde aynen tahrir ve takdim edilmiştir. Yalnız ilâve edilen 5 ve 6 ncı maddeler yeniden arz ve teklif edilmekte olup bunların konulması hakkındaki önemli sebepler yukarıda umumî izahat kısmında arz ve teklif edilmiş olduğundan ve bütçemizin hüsnü tatbiki ancak bu iki esasın tatbikile kaim görüldüğünden aynen kabul buyurulması müsterhamdır.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 131
Esas No. 1/439

13 - IV - 1936

Yüksek Reisliğe

Vakıflar umum müdürlüğününün 1936 malî yılı bütçesine aid olup Başvekâletin 29 - II - 1936 tarih ve 6/675 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası encümenimize havale edilmiş olmakla Vakıflar umum müdürü Fahri hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu :

Vakıflar umum müdürlüğününün 1936 malî yılı varidat bütçesi, 1935 bütçesine nazaran 22 300 lira fazlasile teklif edilmiş bulunmaktadır. Hükûmetin esbabı mucibesinde de izah olunduğu veçhile bu farkın 1936 senesi içinde bazı tertiplerden ve bilhassa akar gelirlerindeki düşüklüğün devamı sebebiyle bu membalardan elde edilecek varidat miktarının yeni inşaata rağmen geçen seneye nisbetle az olacağı tahmin edilmesine mukabil bazı tertiplerden de 1935 bütçesine nazaran fazla varidat elde edileceği ümit olunmasından ve varidat tahminlerinin buna göre konmasından ileri geldiği anlaşılmaktadır.

Şöyle ki, 1935 bütçesinde 1 000 000 lira olarak tahmin edilen icarei vahidenin 1934 tahsilâtı 962 204 liraya baliğ olduğu ve 1935 yılı altı aylık tahsilâtı da 455 000 lirayı geçmemiş bulunduğu göz önüne alınarak bu membadan alınacak varidatın 1935 bütçesine nisbetle 25 000 lira noksan tahmin edildiği ve vakıflar kanununun 27 nci maddesi mucibince mevcut mukataalı toprakların veya icareteynli gayrimenkullerin mülkiyetleri, icare veya mukataalarının yirmi misli bir taviz karşılığında mutasarrıfına geçirilmesi esası kabul edilmiş olduğu ve taviz karşılığı ise bütçe varidatı meyanına kaydedilmediği nazarı dikkate alınarak 1935 bütçesine nazaran icarei müeccelenin 15 000 ve mukataanın da 5 000 lira noksan olarak tahmin olunduğu; bu tenakusa ve mahlûl muaccelâtının 10 000 lira noksanile tahmin edilmiş olmasına mukabil 1936 malî yılı içinde kontrol hakkının akalliyet vakıflarından da alınacağı ve bu sene mahsul senesi olması ve zeytin işlerine fazla ehemmiyet verilmekte bulunması ve uzun zamandanberi Ziraat vekâletince vaziyet edilmiş olan evkafa aid ormanların idareye iade olunması gibi sebeplerle bu membalardan alınacak varidatın da 1936 malî yılında fazla olacağı düşünüülerek kontrol hakkının 9 000, orman ve zeytinlikler hasılatının 25 000, mütenevvi varidatın 43 300 lira fazlasile teklif edildiği görülmüş ve istinad ettiği mülâhazalara nazaran bu tahminler encümenimizce de muvafık bulunmuştur.

Vakıflar umum müdürlüğününün 1935 malî yılı bütçesine aid mazbatamızda izah olunduğu veçhile bu idare ile Hazine arasında mevcut alacak ve verecek ihtilâfının halline intizaren Hazinece Evkaf bütçesine yardım olarak 100 000 liranın verilmesi kabul edilmişti. 2879 numaralı kanun ile umumî muvazeneye giren vekâlet ve dairelerle Vakıflar umum müdürlüğü arasındaki bütün alacak ve verecekler karşılıklı olarak ibra edildiği halde 1936 bütçesine de aynı rakamın konulduğu görülmüş ve üzerinde durulmuştur. Vakıflar umum müdürününün verdiği izahata göre bu paranın hayratın Diyanet işlerinden tekrar Evkafa devri üzerine hayrat mu-

hassasatında husule gelen farkı karşılamak maksadile konduğu ve bütçenin ancak bu suretle tevaziin ettirilebildiği anlaşılmış ve aynı paranın Maliye vekâletinin 1936 bütçesine de konulduğu görülerek aynen ipkası ve varidat bütçesinin teklif vechile 2 469 300 lira olarak kabulü muvafık bulunmuştur .

İdarenin 1936 malî yılı zarfında ifa edeceği hizmetler için istenilen tahsisat miktarı 2 469 242 liradan ibaret olup 1935 yılı tahsisatına nazaran 22 243 lira fazladır. Fasılların mukayesesinden dahi anlaşılacağı üzere Yüksek Meclisin tasvibine iktiran eden yeni teşkilât kanunu neticesi olarak maaş faslından 14 306 ve bundan başka vilâyet müstahdemleri ücreti tertibinden de 17 000 küsur liralık bir tasarruf temin edilmiş ve ifası zarurî bulunan bazı hizmetler tahsisatının da esbabı mucibede izah olunan sebeplerden dolayı artırıldığı görülmüş ve bu lüzum encümenimizce de yerinde görüldüğünden istenilen tahsisat olduğu gibi kabul edilmiştir.

Ancak merkez muvakkat müstahdemleri için istenilen 80 liralık tahsisata lüzum olmadığı anlaşıldığından kaldırılmış ve müzakerede hazır bulunan Sıhhiye vekilinin gösterdiği lüzuma binaen Guraba hastanesi için 60 lira ücretli bir depo memuru ile 45'er lira ücretli iki lâborantın kadroya ilâvesi kabul edilmiş ve bunların bir senelik ücretleri tutarı olan 1 800 lira da reddiyat tertibine kaldırılan merkez muvakkat müstahdemleri tahsisatından vilâyetler müstahdemleri ücreti tertibine nakil suretile temin edilmiştir.

Memurlar harcırahı adile bütçeye konan tahsisattan ne kadarının daimî ve nekadarının muvakkat memuriyetler için sarfedildiği kolayca kontrol edilmek üzere bu tertibe konan tahsisatın ayrı ayrı fasıllarda gösterilmesi lüzumlu görüldüğünden teklif olunan 20 000 lira dairesinin gösterdiği miktarlara göre iki fasla ayrılmış ve masraf bütçesi yekûnu dahi teklif olunduğu vechile kabul edilmiştir.

Yukarıda arzolunan değişiklikten başka ücretli kadronun Guraba hastanesine aid kısmında tahsisatı değişmemek şartile aynı hastane kadrosundaki hastabakıcı ve müteferrik müstahdemler adedinin 80 den 90 a çıkarılması yolundaki teklif de encümenimizce kabul edilerek cetvelde bu değişiklik yapılmıştır.

Hükûmetçe on madde halinde tanzim ve teklif edilen 1936 malî yılı bütçe kanunu lâyihası, vakıflar umum müdürlüğünün geçen yıllara aid bütçe kanunlarından hükümlerinin 1936 malî yılı zarfında dahi tatbik olunması H cetvelile teklif olunan maddelerle birlikte tetkik edildi.

Yapılan tetkikat neticesinde gerek bütçe lâyihasından ve gerek merî maddeler arasından bir kısım maddelerin, daimî hükümleri ihtiva etmesi itibarile ayrı bir lâyihada toplanması ve diğer taraftan da doğrudan doğruya bütçe ile alâkadar olduğu halde merî maddeler arasında bulunan bazı maddelerin de bütçe lâyihasına alınması muvafık görüldü.

Encümenimizce hazırlanan bütçe lâyihasının birinci ve ikinci maddeleri tahsisata ve varidat muhammenatına dair olan Hükûmet teklifinin aynı numaralı maddeleri olup teklif olunan yekûnlar olduğu gibi kabul olundu.

Üçüncü madde, Vakıflar umum müdürlüğü tarafından 1936 malî yılı zarfında tahsil edilecek varidat kaynaklarından her birinin müstenid olduğu hükümleri gösteren madde olup cetvelde değişiklik yapılmak suretile kabul olundu.

Dördüncü madde, merî maddelerden 1932 bütçe kanununun 6 ncı maddesidir. Her sene umumî muvazene kanunlarında dahi bulunan bu hüküm bütçenin tatbik edildiği yıl zarfında naktî muamelâtı teshil ve temine medar olacak tedbirler almağa salâhiyet veren mahiyette olduğundan bütçe lâyihasına alınması muvafık görülmüştür.

Beşinci madde, Hükûmet teklifinin sekizinci maddesi olup bu maddeye bağlı cetvel de yukarıda arzolunan değişiklik yapılmak suretile kabul edilmiştir. Lâyihanın 6 ve 7 ncı maddeleri, merî maddeler arasından alınan 1933 bütçe kanununun 5 ve 6 ncı maddeleridir. Bu maddeler dahi her yıl bütçe kanunlarını alâkadar eden hükümleri ihtiva etmeleri itibarile bütçe kanunu lâyihasına alınmışlardır.

Sekizinci madde, Hükûmet teklifinin beşinci maddesidir. Bütçe lâyihasının esbabı mucibesinde dahi izah olduğu veçhile gerek hademe vazائفinden ve gerek diğer masraflardan tahakkuk ederek bütçe emanetleri hesabına alınmış olan bir çok istihkakların taallûk ettiği sene varidatının müsaaid olmaması sebebiyle verilemeyerek seneden seneye borç devredildiği ve bu maddenin mezkûr borçları ödemek madsadile teklif olduğu anlaşılmaktadır. Evkaf idaresinin tediyelerini her ne sebeble olursa olsun vaktinde yapamaması doğru görülmemiş ve bu vaziyetin idarenin ve hatta Devletin malî itibarında müessir olabileceği düşünülmüş olduğundan bu borçların bir an evvel tediyelerini teminen teklif olunan bu madde yazı itibarile bazı değişikliklerle kabul edilmiştir.

Dokuzuncu madde, 1931 senesinden beri her yıl bütçe kanunlarının merî maddeleri arasında bulunan bir maddedir.

Şöyle ki; 1927 umumî muvazene kanununun 13 ncü maddesile verilen mezuniyet üzerine mülga tekke ve zaviyeler mensuplarından ilmî şartları ve vasıfları haiz olanlara maaş tahsis olunmuştu. Bu maaşlar 1931 evkaf bütçe kanununun 9 ncü maddesile umum müdürlüğe devredilmiştir. Devredilen maaş sahiplerinin isimleri bu maddeye bağlı cetvelde yazılı bulunduğu gibi bunlardan vefat edenlerin veya umumî ve hususî bütçelerle idare olunan dairelerde bir vazife deruhde edenlerin maaşlarının kesileceği de madde metninde tasrih edilmiş olduğuna göre bu maddenin her sene merî maddeler arasına alınarak bu isimlerin tekrar edilmesinde bir fayda mütesavver olmadığından mezkûr maddenin cetveldен tecridile yalnız ana hükümleri ihtiva etmek suretile 1936 bütçesi maddeleri arasında yeniden yazılması muvafık görülmüştür. Ancak bu madde daimî hükümler arasına alınacak mahiyette olduğundan bu hükümlerinde 1937 bütçe lâyihasından evvel Yüksek Meclise takdimi lüzumunu aşağıda arzeyeceğimiz lâyihaya alınması temenniye şayan bulunmuştur.

Lâyihanın onuncu madesi; 1936 bütçe lâyihasının merî maddeleri arasında teklif olunan 1934 bütçe kanununun 6 ncı maddesidir. Bunun izahına gelince:

Abidattan olan bazı eserlerin tamiri için 19 mayıs 1327 tarihli kanun mucibince satılan yerler satış bedelinden 40 000 liraya kadar sarfiyat içerasına vakıflar

umum müdürlüğünün 1933 bütçe kanununun 9 ncu maddesile mezuniyet verilmişti. 1934 bütçe kanununun 6 ncı maddesile de bu paradan 1933 malî yılı zarfında sarfolunmayan kısmına 20 000 liranın daha ilâvesile abidatın 1934 malî yılı zarfında dahi tamirine devam olunması kabul edilmiştir. Alınan izahata göre her iki madde ile verilen mezuniyete binaen girilen işlere aid muamelelerin 1935 malî yılı nihayetine kadar ikmal edilemeyeceği anlaşılmış ve bu sebeple madde yeniden yazılarak bütçe lâyihasına alınmıştır.

Lâyihanın 11 nci maddesi, Hükûmet teklifinin 4 ncü maddesinin tadilen hazırlanan şeklidir.

1240 numaralı kanun mucibince Evkaf idaresinden Hudud ve sahiller sıhhat umum müdürlüğü bütçesine muavenet olarak senede 150 000 lira hesabına beş senede 750 000 lira verilmesi kabul edilmişti. Son senelerde Evkaf bütçesinin darlığı dolayısıyla bu paradan bakiye kalan 75 000 liranın teklif olunan madde ile bu sene dahi tecili istenmiştir. Evkaf bütçesindeki darlığın devamından dolayı tediyesi mümkün görülemeyen bu borcun tamamen kaldırılması Evkaf umum müdürü tarafından teklif edilmiş ve bu teklif müzakerede hazır bulunan Sıhhat ve içtimâî muavenet vekili tarafından da kabul olunduğundan mezkûr kanun hükmünün tadili ecümenimizce de zarurî görülerek madde ona göre yazılmıştır.

Teklif lâyihasının 7 nci maddesi Vakıflar umum müdürlüğünün 1330 - 1934 malî yılları bütçe kanunları maddelerinden hükümleri 1936 malî yılında da tatbik edilecek olan maddelere aittir.

Görülen zaruretlere üzerine geçen yıllar bütçe kanunlarına giren ve 1936 malî yılı zarfında dahi meri olmaları teklif edilen ve sayısı yirmi yediye varan bu maddelerden, 1931 bütçe kanununun 9, 1932 bütçe kanununun 6, 1933 bütçe kanununun 5 ve 6 ve 1934 bütçe kanununun 6 ncı maddeleri yukarıda arz olunduğu üzere bütçe lâyihasına 4, 6, 7, 9 ve 10 ncu madde olarak alınmış ve yapılan tetkikler neticesinde sekiz maddenin de 1936 malî yılı başından itibaren tatbik mevkiinde kalmalarına lüzum kalmadığı anlaşılaraq (H) cetvelinden çıkarılması kararlaştırılmıştır.

Bunlardan ikisi 1926 bütçe kanununun 4 ve 5 nci maddeleridir. Meskenlerden ve mesken arsalarından hisseli mahlûl yerlerin tasfiyesi için bazı müsaadati tazammun etmek üzere tedvin edilen ve 1926 malî yılı nihayetine kadar meriyette bulunması lâzımgelen bu iki maddenin hükümleri dokuz seneden beri tatbik mevkiinde bırakıldığı halde düşünülen tasfiyenin bu zamana kadar yapılamadığı anlaşılmağa beraber bu hususta yeni bir kanun lâyihası teklifi düşünülmekte olduğu da ifade edildiği cihetle dairesinin de muvafakatile bu iki madde cetvelden çıkarılmıştır.

Bu maddelerden biri de, 1930 bütçe kanununun 6 ncı maddesi olup 1926 bütçe kanununun 9 ncu maddesine eklenmiş olan bir fıkraya aittir.

1926 bütçe kanununun 9 ncu maddesi, 1936 bütçe lâyihası ile teklif olunan meri maddeler arasına alınmamış olduğundan bu maddenin zeyli olan fıkranın meriyette kalmasına lüzum kalmamış ve bu madde dahi dairesinin muvafakatile cetvelden çıkarılmıştır.

Meriyetten kaldırılması lâzımgelen maddelerden birisi de 1927 bütçe kanununun 6 ncı maddesidir. Bu madde, bazı mıntakalarda vaktile Hükûmetçe veya doğrudan doğruya muhacirler tarafından köyler teşkili suretile işgal edilmiş olan vakıf orman ve araziye mukabil bedeli veya irad getirir millî ve metrûk emlâk verilmek üzere Maliyeye terk edilmesine ve Maliyeye de bunların mezkûr köyler ahalisinden olan şağillerine borçlanma kanuna tevfikân teffiz olunmasına dair hükümleri ihtiva etmektedir.

Evkafın bu yüzden Hazineye olan alacağının 2879 sayılı kanunun şumulü dahilinde olup olmayacağını bu vesile ile tetkikine zaruret hasıl olmuş ve mesele Evkaf umum müdürü ile Maliye vekâletince encümenine gönderilen Millî emlâk müdürü Şefik hazır olduğu halde tetkik edilmiştir.

Unumî muvazeneğe giren vekâlet ve daireler ile Vakıflar umum müdürlüğü arasındaki bütün alacak ve vereceklerin karşılıklı olarak ibrasına dair olan 2879 sayılı kanunun birinci maddesinde iki taraf bir birini bütün alacaklardan ibra etmekte ve ikinci maddesile gayrimenkullerin ayınlarına dair iddialar bu ibradan hariç tutulmakta olduğu gibi üçüncü maddesinde (mubadil, muhacir ve harikzede ve emsali şahıslara kanunları uyarınca tahsis veya teffiz olunmuş veya bu maksatla Hazineye vaziyet edilmiş olan gayrimenkullerin ayın veya bedelleri hakkındaki talepler de ibra olunmuştur) diye tasrih edilmiş bulunmakta olduğundan 1927 bütçe kanununun zikredilen 6 ncı maddesi mucibince muhacirlere teffizi icab eden orman ve arazi bedeli olarak evkaf idaresinin Hazine uhdesindeki bu alacağının da müteakbil ibra hükmüne dahil olduğu neticesine varılmış ve şu halde bu arazi ve orman bedelinin nakten veya aynen tahsiline mahal kalmaksızın 1293 Rus harbinden beri bu yerlere yerleşen ve şimdiye kadar tasarruf senetlerini istihsal edemiyen muhacirlere aid temlik ve teffiz muamelesinin ikmalî lâzımgeleneği neticesine varılarak madde cetvelden çıkarılmıştır. Vakıflar umum müdürü bu madde hükmünün ibra kanunu ile alâkadar olmadığı mütealeasında bulunmuş ise de kanunun mutlak ve sarîh olan ifadesi karşısında kanunu bu şekilde imale imkân görmeyen encümenimiz buna aid bedellerin ibradan istisnası Hükûmetçe iltizam edilirse bunun teklif olunacak yeni bir kanunla temini mümkün olabileceği kanaatine varmıştır.

Meriyette kalmasına lüzum görülmiyen maddelerden biri de 1931 bütçe kanununun 6 ncı maddesidir. Bu madde, cami ve mescitlerin idaresile bunların hademesinin Vakıflar umum müdürlüğüne devri ve hademenin tayin ve azilleri işlerinin 12 ağustos 1928 tarihli nizamname hükmüne tevfikân icrası hakkındadır. Bu madde mucibince cami ve mescitler hademesi vakıflar umum müdürlüğüne devredilerek beş seneden beri bunların vazifeleri Evkaf bütçesinden verilmektedir. Madde metninde yazılı nizamname yerine ayrı bir nizamname yapılmış olduğu anlaşılmış ve bu sebeble meriyette kalmasına lüzum kalmıyan bu madde dahi dairesinin muvafakatile cetvelden çıkarılmıştır.

Bunlardan başka 1340 ve 1926 bütçe kanunlarının 8 ve 1927 bütçe kanununun 12 ncı maddeleri vakıflar kanununun tatbikına aid hükümlerden olduğundan bu hükümlerin vakıflar kanununun tatbik sureti hakkında yapılacak nizamnameye alınmak üzere bu maddeler dahi dairesinin muvafakati ile cetvelden çıkarılmıştır.

Teklif olunan 27 maddeden altısı da daimî hükümlerden olması itibarile ye-

niden hazırlanan lâyihaya alınmış olduğundan 1936 malî yılında meriyette kalacak maddelerin sayısı sekize inhisar etmiş ve (H) cetveli bu suretle tanzim edilerek bütçe lâyihasına 12 nci madde halinde konulmuştur.

(H) cetveline alınan sekiz maddenin dahi bütçe kanunları ile bir alâkası görülmemekle beraber 1936 malî yılı için cetvelde ipkaları zarurî görülmüştür. Şu kadar ki: bunların ya müstakil lâyiha halinde veya alâkalı bulunduğu kanunlara ek olarak hazırlanacak lâyihalarla 1937 bütçesinden evvel Yüksek Meclisin tasvibine arz olunması ve bu suretle (H) cetvelinin dahi tasfiyesi eihetine gidilmesi encümenimizce dairesine tavsiye edilmiştir.

Yukarıda arzolunduğu veçhile gerek bütçe lâyihasından ve gerek meri maddeler arasından, daimî hükümleri ihtiva etmeleri itibarile hazırlanan lâyihaya alınan maddelerin tahliline gelince:

Bu lâyihanın birinci maddesi 1926, 1927, 1930 ve 1932 bütçe kanunlarının 6, 5 ve 9 neu maddelerine mütenazırdır.

1926 bütçe kanununun 6 nci maddesile mevkilerine ve temin ettikleri menfaate nazaran ipkalarına lüzum ve mahal görülmeyen akar ve arazi ile sairenin bilmü-zayede satılmasına veya daha menfaatli görülecek diğer akar ve arazi ve saire ile aynen ist ipdaline mezuniyet verilmiş ve diğer maddeler ile de bu muamele neticesinde elde edilecek paranın sureti sarfı ve tenmiyesi ve satılacak akar ve arazinin taksite bağlanması şekilleri tesbit olunmuştur. Gerek 1926 bütçe kanununun 6 nci maddesi ve gerek 19 mayıs 1327 tarihli kanunun hükümleri yeni vakıflar kanununun 10 ve 12 nci maddelerinde yer almış olduğundan mezkûr 6 nci maddenin merî maddeler arasında tekrar edilmesine artık sebep kalmamış ve diğer maddelerde yazılı taksit hükümleri de şimdiye kadar satılan mallar hakkında tatbik edilmiş olduğuna göre birinci madde vakıflar kanununun 10 ve 12 nci maddeleri mucibince satılacak hayrat vakıflar ile mazbut ve mülhak vakıflara aid akar ve topraklardan kıymetleri 2 000 liradan fazla olanların taksitle de satılabilmesine ve elde edilecek paraların kullanma tarzına aid hükümlerin tedvinine hasredilmiş tir.

Lâyihanın ikinci maddesi, 1936 bütçe lâyihasının 6 nci maddesi olup esbabı mucibede izah olunan ihtiyaçları karşılamak üzere encümenimizce yazılış tarzı değiştirilmek suretile kabul edilmiştir.

Lâyihanın üçüncü maddesi, meri maddeler arasından alınan 1341 bütçe kanununun 9 neu maddesine mütenazırdır. Niyabeten idare edilecek mülhak vakıflar hakkında vakıflar kanununda hüküm mevcut olduğundan maddenin bu hükme müteallik yazıları kaldırılmış ve madde yeniden yazılmıştır.

Lâyihanın dördüncü maddesi, 1341 bütçe kanununun 5 nci maddesine mütenazırdır. Bu madde mucibince icarei vahideli emlâk ve arazii vakfiyenin üç seneden fazla müddetle kiraya verilmesine mezuniyet verilmiş ve 2387 numaralı kanunla da evkafa aid kiralık yerlerin ne suretle kiraya verileceği ve bağ, bahçe, zeytinlik gibi mahallerin ve mahsullerin ne suretle satılacağı veya idare edileceği hususlarının bir nizamname ile tayin edilmesi kabul edilmiş ve bu hükme müsteniden tanzim olunan nizamname 19 mayıs 1934 tarihinde meriyete konmuştur.

2 haziran 1934 tarih ve 2490 sayılı artırma ve eksiltme kanununun 64 ncü maddesinde bu cihet ana hükümler arasına alınarak menkul ve gayrimenkullerin azamî beş seneye kadar kiraya verilebileceği ve bu müddetten fazla kiraya verilmesi icab edenler için kanun çıkarılmasına ihtiyaç bulunduğu tasrih edilmiş olduğuna göre vakıflar umum müdürlüğü 1341 bütçe kanununun beşinci maddesi hükmünün aynen muhafazası muvafık olmadığı gibi artırma ve eksiltme kanunu mevkii meriyete girdikten ve kanunun 74 ncü maddesinde bu kanuna mugayir olan diğer hükümler kaldırılmıştır denildikten sonra yukarıda bahsi geçen 2387 sayılı kanun hükmünün dahi mülga bulunduğu neticesine varılmıştır. Ancak evkafa aid akar ve arazinin kiraya verilmesi ve bağ, bahçe, zeytinlik gibi mahaller mahsullerinin satılması veya idare olunması işlerinin arzettiği hususiyet sebebiyle bu kanuna istinaden tanzim ve mevkii meriyete vaz edilmiş olan nizamname hükmünün eskisi gibi tatbikına devam edilmesine zaruret bulunduğu Evkaf umum müdürü tarafından beyan edilmiş ve bu teklif encümenimizce de yerinde görülmüş olduğundan lâyihanın ikinci maddesi hem bu ciheti ve hem de evkafa aid akar ve arazinin istisnaen on seneye kadar icar edilebilmeleri için vakıflar umum müdüriyetine mezuniyet verilmesini temin edecek tarzda yazılmıştır.

Bu suretle hazırlanan her iki lâyiha Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis Burdur <i>M. Şeref Özkan</i>	R. V. Isparta <i>Mükerrem Ünsal</i>	M. M. Trabzon <i>Sırrı Day</i>	Kâ. İstanbul <i>F. Öymen</i>	Balıkesir <i>E. Adakan</i>	
Çorum <i>M. Cantekin</i>	Çorum <i>E. Sabri Akgöl</i>	Gazi Anteb <i>A. H. Ayerdem</i>	Gümüşane <i>D. Sakarya</i>	İzmir <i>H. Çakır</i>	
İzmir <i>K. İnang</i>	Kayseri <i>N. Kerven</i>	Kırklareli <i>Ş. Ödül</i>	Malatya <i>M. Öker</i>	Manisa <i>T. Türkoğlu</i>	Mardin <i>R. Erten</i>
Muş <i>Ş. Ataman</i>	Muş <i>Ş. Çiloğlu</i>	Ordu <i>H. Yalman</i>	Seyhan <i>Naci Eldeniz</i>	Siird <i>M. Mayakon</i>	
Sivas <i>R. Başara</i>	Yozgad <i>S. İçöz</i>				

Vakıflar umum müdürlüğü 1936 malî yılı bütçe kanunu lâyihası

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

MADDE 1 — Evkaf umum müdürlüğü 1935 malî yılı masrafları için bağı (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (2 469 242) lira tahsisat verilmiştir.

MADDE 2 — Evkaf umum müdürlüğü 1935 malî yılı masraflarına karşılık olan varidat bağı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (2 469 300) lira tahmin edilmiştir.

MADDE 3 — Evkaf umum müdürlüğü tarafından 1935 malî yılı senesi zarfında tahsil edilecek varidat nevelerinden her birinin müstenid olduğu kanunlar ve nizanlar merbut (C) cetvelinde gösterilmiştir.

MADDE 8 — Evkaf umum müdürlüğü memurları aylıklarının tevhid ve teadülü hakkındaki kanunun mevzuu haricinde kalanlarla ücretli müstahdemleri kadrosu merbut (D) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1 — Vakıflar umum müdürlüğü 1936 malî yılı masrafları için bağı (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 2 469 242 lira tahsisat verilmiştir.

MADDE 2 — Vakıflar umum müdürlüğü 1936 malî yılı masraflarına karşılık olan varidat bağı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 2 469 300 lira tahmin edilmiştir.

MADDE 3 — Vakıflar umum müdürlüğü tarafından 1936 malî yılı zarfında tahsil edilecek varidat nevelerinden her birinin müstenid olduğu hükümler bağı (C) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 4 — 1936 malî yılı zarfında kapatılmak üzere Başvekâletin tensibile 200 000 liraya kadar kısa vadeli avans ve hesabı cariler akid ve küşadına umum müdürlük mezundur.

MADDE 5 — Vakıflar umum müdürlüğü ümemurları aylıklarının tevhid ve teadülü hakkındaki kanunun mevzuu haricinde kalanlarla ücretli müstahdemleri kadrosu bağı (D) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 6 — Geçen yıl borçları tertibine mevzu tahsisat kifayet etmediği takdirde işbu borçlar taallûk ettikleri hizmetlere tekabül etmek üzere cari yıl bütçesine mevzu tahsisattan mezkûr tertibe Başvekâletin muvafakatile naklen tesviye olunur.

1928 - 1931 malî yıllarına aid olub da karşılıkları taallûk ettiği yıl bütçelerinde mevcut borçlar 1936 malî yılı bütçesinin masraf tertipleri tasarrufatından eski yıllar borçları faslında açılacak maddelere Başvekâletin muvafakatile naklen tesviye olunur.

MADDE 7 — 1336 yılından itibaren 1931 malî yılı nihayetine kadar avans suretile tesviye edilip mahsubu iera edilmeyen sarfiyat ve ilişik ve eşhas zimemi hesabına alınarak mahsubu lâzımgelen tediya, taallûk ettiği yıl bütçelerinin umumî yekûnlarında tahsisat bakiyesi bulunmak şartile 1936 malî yılı bütçesinde (eski yıllar mahsubatı) adı altında açılacak bir fasıldan mahsup olunur.

1931 malî yılı nihayetine kadar irad ve masraf mahiyetinde olan sarfiyat dahi tahsisat bakiyesi aranılmaksızın aynı fasla masraf ve mukabili varidat bütçesinde (eski yıllar varidat mahsubatı) adı ile açılacak bir fasla irad kaydolunur.

MADDE 5 — 1937 senesi bütçesinden itibaren beş sene zarfında ödenmek üzere icab eden tahsisat seneleri bütçesine konulmak şartile eski seneler bütçelerine aid olup tediye edilemeyen ve 1936 senesine devredilecek olan eşhasa aid ve bütçe emanatında mukayyed borçların tesviyesi için Başvekâletin tensibi ile yüz elli bin liraya kadar bir istikraz aktine veya hesabı cari açılmasına umum müdürlük salâhiyettardır.

MADDE 6 — Abidatın esaslı tamirleri yapılmak üzere icarei vahideli emlâkin satış bedelâtından iki yüz bin lirasının müstağnaanha evkaf hasılatı faslına geçirilerek naktan bu işte kullanılmasına umum müdürlük mezundur. Şukadar ki kadro harici kalarak satılmaları mukarrer bulunmuş cami ve mescitlerle diğer müstağnaanha mahaller hasılatı bu para tamamen ödeninceye kadar doğrudan doğruya icarei vahideli emlâkin satış bedelâtı faslına kaydedilmek üzere bunların başka bir tarafa sarfi memnudur.

MADDE 8 — Eşhasa aid olarak eski yıl bütçelerinden tahakkuk edip verilemeyerek bütçe emaneti hesabında 1936 malî yılına devredilecek olan borçların tesviyesi için 1937 malî yılı başından itibaren beş malî yıl bütçelerine konacak tahsisattan ödenmek üzere Başvekâletin tensibile 150 000 liraya kadar istikraz aktine veya hesabı cari açılmasına umum müdürlük salâhiyetlidir.

MADDE 9 — 1927 malî yılı umumî muvazene kanununun 13 ncü maddesi mucibince tahsis edilmiş olup 1931 Evkaf bütçe kanununun 9 ncü maddesile maaşları vakıflar umum müdürlüğüne

devrolunan mülga tekke ve zaviyeler mensublarından vefat edenlerin veya umumî ve hususî bütçelerle idare olunan dairelerde bir vazife deruhte edenlerin maaşları kesilir.

MADDE 10 — Abidattan olan bazı eserlerin tamiri için 1933 bütçe kanununun 9 ve 1934 bütçe kanununun 6 ne maddelerile sarfına mezuniyet verilen 60 000 liradan 1935 malî yılı nihayetine kadar sarfolunamıyan kısmı 1936 malî yılına devren sarfolunur.

MADDE 11 — 1240 sayılı kanun mucibince Hudud ve sahiller sıhhat umum müdürlüğüne muayenet olarak vakıflar umum müdürlüğü bütçesinden verilmesi lâzımgelen para 675 000 liraya indirilmiştir.

MADDE 12 — 1930 - 1927 malî yılları vakıflar umum müdürlüğü bütçe kanunları maddelerinden hükümleri 1936 malî yılında dahi devam edecek olanlar bağı (H) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 13 — Bu kanun 1 haziran 1936 tarihinden muteberdir.

MADDE 14 — Bu kanunun hükümlerini icraya Başvekil memurdur.

MADDE 4 — Evkaf umum müdürlüğü 1932 malî senesi bütçe kanununun 7 ne maddesi mucibince 1933 malî senesi zarfında Hudud ve sahiller sıhhat umum müdürlüğü bütçesine muayenet olmak üzere verilmesi lâzımgelen (75 000) lira 1937 malî senesine tecil edilmiştir.

MADDE 7 — 1330 - 1934 malî seneleri evkaf bütçe kanunları maddelerinden hükümleri 1936 malî senesinde dahi devam edecek olanlar merbut (II) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 9 — Bu kanun 1 haziran 1936 tarihinden muteberdir.

MADDE 10 — Bu kanunun hükümlerini icraya Başvekil memurdur.

9 - III - 1936

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İ. İnönü</i>	<i>Ş. Saraçoğlu</i>	<i>K. Özalp</i>
Da. V. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
<i>C. Bayar</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>S. Arıkan</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>C. Bayar</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>

Vakıf malların taksitle satılması ve kiraya verilmesi ve satış paralarının kullanılması ve emaneten idare edilen mülhak vakıflardan idare ve tahsil masrafı alınması hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1 — 2762 sayılı vakıflar kanununun 10 ve 12 nci maddelerinde yazılı hayrat vakıflar ile mazbut ve mülhak vakıflara aid akar ve topraaklardan kıymetleri 2 000 liradan fazla olanları, bedeli azamî beş senede alınmak üzere taksitle de satılabilir. Bu takdirde satılan mal, bedeli tamamen ödeninceye kadar evkaf lehine birinci derece ve sırada ipotek gösterilir.

Satış paralarından 10 ncu maddeye aid olanları (Hayrat vakıflar satış bedeli) ve 12 nci maddeye aid olanları da (Mazbut ve mülhak vakıflara aid akar ve topraklar satış bedeli) adlarıyla Vakıflar umum müdürlüğü bütçesinin varidat kısmında açılacak hususî fasıllara irad ve aynı zamanda masraf kısmında açılacak hususî fasıllara da tahsisat kaydolunur.

Eski hükümlere göre satılan vakıf yerler bedelinden 1935 malî yılı nihayetine kadar sarfedilmeyen paralar da nevelerine göre bu fasıllara ilâve edilir.

Bu tahsisatın yılı içinde sarfolunmayan kısmı ertesi yıl bütçesine devredilir.

MADDE 2 — Mazbut ve mülhak vakıflara aid satış bedelinden 200 000 lirasının (Hayrat vakıflar satış bedeli) faslına naklile abidatın esaslı tamirlerinde

sarfına umum müdürlük mezundur.

Şu kadar ki, bu para tamamen ödenceye kadar hayrat vakıflar satışından elde edilecek paralar (Mazbut ve mülhak vakıflara aid akar ve topraklar satış bedeli) faslına irad kaydolunur.

MADDE 3 — 2762 sayılı vakıflar kanununun hükümleri mucibince Vakıflar umum müdürlüğü tarafından niyabeten idare edilecek mülhak vakıfların emaneten idare edildiği müddet zarfındaki tahsilâtından % 10 idare ve tahsil masrafı alınarak umum müdürlükçe irad kaydolunur.

MADDE 4 — Vakıf akar ve arazinin ve mahsullerinin ne suretle kiraya verileceği ve idare olunacağı hakkındaki 8 mart 1934 tarih ve 2387 sayılı kanuna müsteniden yapılmış olan nizamname hükmünün eskisi gibi tatbikına devam olunur.

Vakıf akar ve arazinin en çok on seneye kadar müddetle taliplerine icarına Vakıflar umum müdürü mezundur.

MADDE 5 — Bu kanun 1 haziran 1936 tarihinden muteberdir.

MADDE 6 — Bu kanunun hükümlerini icraya Başvekil memurdur.

A - CETVELİ

F.	M.	Muhassasatın nev'i	1935 Malî senesi tahsisatı Lira	1936 malî senesi için Hükûmetçe taleb edilen Lira	Encümence kabul edilen Lira
<i>Birinci kısım - Cüzlerde müş- terek muhassasat</i>					
Birinci bab - Maaş, ücret, tahsisat					
1		Memurlar maaşı	476 292	461 976	461 976
2		Merkez müstahdemleri ücreti	6 420	7 020	7 020
		Muvakkat müstahdemler	80	80	0
Fasıl yekûnu			6 500	7 100	0
3		Vilâyetler müstahdemleri ü- creti			
1		Daimî müstahdemler	169 190	152 012	153 812
2		Muvakkat »	8 000	9 800	9 800
Fasıl yekûnu			177 190	161 812	163 612
4		Muvakkat tazminat	18 324	19 992	19 992
Birinci bab yekûnu			678 306	650 880	652 600
İkinci bab - Masarîf					
5		Merkez mefruşat ve demirbaşı	500	4 000	4 000
6		Merkez levazımı			
1		Tenvir ve teshin	100	100	100
2		Kırtasiye	800	1 000	1 000
Fasıl yekûnu			900	1 100	1 100
7		Merkez müteferrikası	3 500	2 500	2 500
8		Vilâyetler mefruşat ve demir- başı	2 000	2 000	2 000

F.	M.	Muhassasatın nev'i	1935	1936 malî senesi için	
			Malî senesi tahsisatı Lira	Hükûmetçe talep edilen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
9		Vilâyetler levazımı			
	1	Tenvir ve teshin	4 500	3 500	3 500
	2	Kırtasiye	3 500	3 500	3 500
		Fasıl yekûnu	8 000	7 000	7 000
10		Vilâyetler müteferrikası	10 000	12 000	12 000
		İkinci bab yekûnu	24 900	28 600	28 600
		Üçüncü bab - Müşterek masraflar			
11		Mütenevvi masraflar			
	1	İcar bedeli	3 000	3 000	3 000
	2	Masarifi muhakeme	25 000	27 500	27 500
	3	Defatir ve evrakı matbua	5 000	5 000	5 000
	4	Melbusat	3 500	3 000	3 000
		Fasıl yekûnu	36 500	38 500	38 500
12		Daimî memuriyetler harcirahı	19 480	20 000	7 000
13		Muvakkat » »	0	0	13 000
14		Müfettişler harcirahı	5 000	6 000	6 000
15		Resmî telefon masrafı			
	1	Masarifi tesisiye	150	150	150
	2	Mükâleme bedeli	400	400	400
		Fasıl yekûnu	550	550	550
16		Ücretli muhabere ve mükâleme masrafı	1 000	300	300
17		Mukannen masraflar			
	1	Aidat	15 000	30 000	30 000
	2	Reddiyat	30 000	70 000	68 280
	3	Mahkeme harçları	2 500	5 000	5 000
		Fasıl yekûnu	47 500	105 000	103 280
		Üçüncü bab yekûnu	110 030	170 350	168 630
		Birinci kısım yekûnu	813 236	849 830	849 830

F.	M.	Muhassasatın nev'i	1935 Malî senesi tahsisatı Lira	1936 malî senesi için Hükûmetçe taleb edilen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
		<i>İkinci kısım - Cüze mahsus muhassasat</i>			
		Birinci bab - Daimî mas- raflar			
18		Vakıf akarlar masrafı			
	1	Vakıf akarlar vergi ve belediye resimleri	170 000	190 000	190 000
	2	Sigorta karşılığı	15 000	20 000	20 000
	3	Apartmanlar ile Dördüncü va- kıf han masrafı	27 000	27 000	27 000
	4	Yeniden alınacak tapu senetle- ri harç ve masrafı	5 000	7 500	7 500
		Fasıl yekûnu	217 000	244 500	244 500
19		Orman ve zeytinlikler ve vakıf arazi ile Taşdelen suyu masrafı			
	1	Bakım masrafı	30 000	65 000	65 000
	2	Fen memurları ile süvari mu- hafaza memurlarının hayvan yem bedeli [1]	4 500	4 500	4 500
		Fasıl yekûnu	34 500	69 500	69 500
20		Müzayede ve ihale heyetlerinin gayrimuvazzaf azaları huzur ücreti	2 500	2 000	2 000
21		Tamirat			
	1	Akar tamir ve inşası	58 000	50 000	50 000
	2	Hayrat » »	50 000	40 544	40 544
		Fasıl yekûnu	108 000	90 544	90 544
		Birinci bab yekûnu	362 000	406 544	406 544

[1] Beherine ayda onar lidarır.

F.	M.	Muhassasatın nev'i	1935 Malî senesi tahsisatı Lira	1936 malî senesi için Hükûmetçe talep edilen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
		İkinci bab - Muvakkat masraflar			
22		Muavenet			
	1	Dariüşşafakaya yardım	15 000	15 000	15 000
	2	Bikudret hayratın imar ve ih-yasına muavenet	5 000	2 000	2 000
	3	Maarif cemiyetine yardım	2 000	2 000	2 000
	4	Şehitlikler imar cemiyetine yardım	2 000	2 000	2 000
		Fasıl yekûnu	24 000	21 000	21 000
23		Hükmedilmiş borç karşılığı	4 000	2 000	2 000
24		Tetkik, tercüme, tabı ve eski eserler satın alma masrafı			
	1	Hayrattaki kıymetli eşyanın tetkik ve tefrik masrafı	1 500	500	500
	2	Mevcut vakfiyelerin tercüme ve tabı ile Türk abidat ve medeniyetine aid eserlerin satın alınması ve saire masrafı	0	5 000	5 000
		Fasıl yekûnu	1 500	5 500	5 500
		İkinci bab yekûnu	29 500	28 500	28 500
		İkinci kısım yekûnu	391 500	435 044	435 044
		<i>Üçüncü kısım - Müesseseler</i>			
25		Gureba hastanesi masrafları	100 000	100 000	100 000
26		İmaretler masrafı	5 000	5 000	5 000
		Üçüncü kısım yekûnu	105 000	105 000	105 000
		<i>Dördüncü kısım - Zatî maaşlar ve tahsisatlar</i>			
27		Mütekaid, dul ve yetim maaş ve tahsisatı fevkalâdeleri	120 000	130 000	130 000

F.	M.	Muhassasatın nev'i	1935 Malî senesi tahsisatı Lira	1936 malî senesi için Hükûmetçe taleb edilen Lira	Encümence kabul edilen Lira
28		Zatî maaşlar			
	1	Tevliyet ve evlâdiyet maaşı	5 000	5 000	5 000
	2	Muhtacin, amalar ve saire maaşı	12 000	12 000	12 000
	3	Tahsisatı fevkalâde	21 000	21 000	21 000
		Fasıl yekûnu	38 000	38 000	38 000
		Dördüncü kısım yekûnu	158 000	168 000	168 000

*Beşinci kısım - Umuru hayriye
masrafı*

29		Diyanet işlerinden devredilen umuru hayriye ile yeni zaptedilen vakıflar hayratının maaş, vazife ve masarifi			
	1	Maaş, vazife ve tahsisatı fevkalâde	726 016	802 000	802 000
	2	Tenvir, teshin	36 000	35 000	35 000
	3	Mefruşat (Mubayaa, tamir) ve müüteferrika	16 000	15 000	15 000
	4	Mülga Tekke ve zaviyeler mensubini maaş ve tahsisatı fevkalâdesi	7 320	7 320	7 320
		Yeni zaptedilen vakıflara aid vazife ve tahsisatı fevkalâde	134 000	0	0
		Tenvir ve teshin	5 000	0	0
		Mefruşat (Mubayaa ve tamir) ve müteferrika	4 000	0	0
		Fasıl yekûnu	928 336	859 320	859 320

Altıncı kısım - Muhtelif masraflar

30		Masarifi gayrimelhuza	2 000	2 000	2 000
31		1683 numaralı kanunun 58 nci maddesi mucibince verilecek tekaüd ikramiyesi	8 000	7 000	7 000

F.	M.	Muhassasatın nev'i	1935 Malî senesi tahsisatı Lira	1936 malî senesi için Hükûmetçe taleb edilen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
32		788 numaralı kanunun tatbik masrafı			
	1	Tedavi ve yol masrafı	1 000	1 000	1 000
	2	Açık maaşı	5 000	10 000	10 000
		Fasıl yekûnu	6 000	11 000	11 000
33		Geçen sene borçları		6 000	6 000
34		Eski seneler borçları			
	1	1934 senesi borçları karşılığı	6 000	500	500
	2	1933 » » »	1 000	500	500
	3	1932 » » »	2 200	300	300
	4	1931 » » »	1 000	300	300
	0	1930 » » »	500	0	0
		Fasıl yekûnu	10 700	1 600	1 600
35		1715 numaralı kanunun 8 nci maddesi mucibince Cümhuriyet Merkez bankasına verilecek itfa karşılığı	24 227	24 448	24 448
		Altıncı kısım yekûnu	50 927	52 048	52 048
		UMUMÎ YEKÛN	2 446 999	2 469 242	2 469 242

B - CETVELİ

E.	M.	Varidatın nev'i	1935	1936 malî	senesi için
			Mali senesi muhammenatı Lira	Hükümetçe tahmin edilen Lira	Encümençe tahmin edilen Lira
1		İcareler			
	1	İcarei vahide	1 000 000	975 000	975 000
	2	İcarei mücecele	650 000	635 000	635 000
	3	Mukataa	70 000	65 000	65 000
		Fasıl yekûnu	1 720 000	1 675 000	1 675 000
2		Müteferrik hasılat			
	1	Evkafı mülhaka varidatından alınacak kontrol hakkı	25 000	34 000	34 000
	2	Mahlûl muaccelâtı	60 000	50 000	50 000
	3	Orman ve zeytinlikler ile arazi ve maadîn hasılatı	150 000	175 000	175 000
	4	Mütenevvi varidat	332 000	375 300	375 300
	5	Vakıf paralar faizi	60 000	60 000	60 000
	6	Maliyeden Evkafa muavenet	100 000	100 000	100 000
		Fasıl yekûnu	727 000	794 300	794 300
		UMUMİ YEKÛN	2 447 000	2 469 300	2 469 300

C - CETVELİ

F.	M.	Varidatın nevi	Kanun ve nizamnamelerin tarihi	
1	1	İcrai vahiide	19 cemaziyelahr 1280, 17 şubat ve 22 nisan 1926	Evkaf nizamnamesinin 39 neu maddesi, kanun medeninin 18 nei babı ile borçlar kanununun 8 nei babı.
	2	İcrai müeccele	16 mayıs 1929	Tapu harçları kanununun 35 nei maddesi.
	3	Mukataa	16 mayıs 1929	» » » »
2	1	Kontrol hakkı	5 haziran 1935	2762 numaralı vakıflar kanununun 24 neu maddesi
	2	Mahlûl muaccelâtr	19 cemaziyelahr 1280, 16 şubat 1287	Evkaf nizamnamesinin 8 nei faslı ve mahlûlât nizamnamesi
	3	Orman ve zeytinliklerle arazi ve maddin hasılatı	19 cemaziyelahr 1280, 17 şubat ve 22 nisan 1926	Evkaf nizamnamesinin 39 neu maddesi, kanun medeninin 18 nei babı ile borçlar kanununun 8 nei babı.
	4	Varidatı mütenevvia	26 temmuz 1330 5 haziran 1935	İcraat ve mukataatı vaktiyenin tahsili hakkındaki kanun ve 2762 numaralı vakıflar kanununun 28 nei maddesi.
	5	Vakıf paralar faizi	29 mayıs 1926 21 mayıs 1928	Kanun medeninin sureti meriyet ve şekli tatbiki hakkındaki kanunun 8 nei maddesi ve Evkaf müdiriyeti umumiyesi merkezi ile İstanbul Evkaf müdiriyetinde idare encümenleri teşkiline ve vazifesine dair 1264 numaralı kanunun 3 neu maddesi.

D - CETVELİ

Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
<i>Merkez müstahdemleri</i>		
Doktor	1	60
Evrak takip memuru	1	50
Müvezzi	1	45
Odacı	11	30
Vize memuru	1	50
Hayrat murakibi	1	50
<i>Vilâyetler müstahdemleri</i>		
Süvari tahsildarı	4	40
Piyade »	11	35
» »	4	30
» »	120	20
<i>Muhafaza memurları</i>		
Ser muhafız süvari [1]	3	50
Süvari muhafaza memuru [1]	25	40
Piyade muhafaza »	3	40
» » »	7	30
» » »	1	20
Bahçeler memuru	1	45
Bahçivan	1	35
»	1	30
»	2	20
Elektrik memuru	1	60
Mücellit	1	40
Defterci	2	30
Gece bekçisi	2	20
Akarat müzayede memuru	1	75
» ilân ve tebliğ memuru	1	40
Vakıf paralar ihbar ve tebliğ memuru	1	50
Mahlûlât takip ve tahkik memuru	1	60
Tapudan kayid ihracına memur	1	50
Mahlûlât takip memuru	3	35
Kuyut ve vesaiiki atika tasnif memuru	1	70
İnşaat ve teberrikât ambar bekçileri	2	30
Levazımı inşaiye sevk memuru	1	60
Levazım sevk memuru	1	50
Üsküdar ve Lâleli imaretleri aşçıbaşları	2	30
İmaret hademesi	2	20
» »	2	10

[1] Ayda onar lira hayvan yem bedeli verilecektir.

Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
Müeccelât kuyudu tesisi için kayıt ihracına memur	3	30
» » » » »	2	20
İkinci apartıman idare memuru	1	60
Tamirâtı mütemadiye memuru	1	130
Elektrik ve asansör memuru	1	65
Hademe	4	30
Ateşçi	1	50
Kalorifer memuru (altı aylık)	1	50
Dördüncü vakıf han idare memuru	1	60
Hademe	5	30
»	2	20
Asansör memuru	1	40
» hademesi	4	8
Kaloriferci (altı aylık)	1	90
Ateşçi (»)	1	40
Apartman kapıcıları	3	10
» »	1	5
Odacıbaşı (İstanbul)	1	40
Odacı	12	30
»	46	20
»	14	18
»	18	15
»	2	12
»	13	10
»	6	8
Umum vakıflar halâlar müstahdemleri (Sennelik) [1]	25	3500
Kadastro memuru	1	100
» »	1	80
» »	1	70
» »	1	60
Taşdelen suyu memuru	1	70
» » amelebaşı	1	30
» » amelesi	4	20

Gureba hastanesi

Baştabip [2]	1	75
Asistan	8	60
Poliklinik ve kütüphane memuru	1	50
Hastakabul dairesi memuru	1	50

[1] Azamî (30) lirayı geçmemek üzere adet ve tahsisatı dahilinde beherinin ücretinin tayini Müdiriyeti umumiyeye aittir.

[2] Mütéhassıslar arasından birisine ilâve vazife olarak verilir.

Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
Depo memuru	1	60
Diş tabibi	1	50
Laborant	2	45
Ecnebi başhemşire	1	110
» hemşire	1	90
Aşçıbaşı	1	50
Bahçıvan	1	40
Hasta bakıcı ve müteferrik müstahdemler [1]	90	2100

Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
------------------	------	------

Cami ve mescid hademeleri

Hademe	1165	2
»	860	3
»	325	4
»	1315	5
»	145	6
»	98	7
»	51	8
»	65	10
»	19	12
»	17	15
»	8	20

Yekûn 4068

Istanbul kürsü ve cuma vâizleri	1	16
»	1	10
»	10	9,5
»	10	8
»	3	6

Yekûn 25

[1] Azamî (35) lirayı geçmemek üzere adet ve tahsisatı dahilinde beherinin ücretinin tayini Müdiriyeti umumiyeye aittir.

H - CETVELİ

1330 bütçe kanunu

Madde 10 — Nukudu mevkufe tahsildarları müstesna olmak üzere bilûmum tahsildarlara ma- aş muhassaslarından maada miktarı tahsilâtları nisbetinde icarei vahide gibi konturatoya ve ke- falete raprı muktazi bulunan varidatı vakfiyeden

% 1 ve icarei müeccele ve tevsii intikal icaresi ve mukataat ve müddeti mahlûle kirası gibi kon- turatoya ve kefalete merbut olmayan varidatı vakfiyeden % 3 aيدات tertibi mahsusundan tes- viye olunacaktır.

1332 bütçe kanunu

Madde 7 — İstanbul vilâyeti devairi vak- fiyesi muamelâtı umumiyesi itibarile kemakân ve

doğrudan doğruya Müdiriyeti umumiyeye mer- buttur.

1340 bütçe kanunu

Madde 6 — Varidatları teşkilât icrasına müsait olmayan mahallerde tensip edilecek dairei vakfiyeye merbut olmak ve o daire müdür ve me- muruna izafeten ifayi vazife etmek üzere ücreti maktuai şehriye ve tahsil edecekleri emvalden alel- itlak başkaca % 2 aيدات tahsiliye itası suretile (Evkaf memuru vekili) namile memur istihda- mına müdiriyeti umumiye mezundur.

Madde 7 — 25 kânunuevvel 1335 tarihli evkaf tahsisatı fevkalâde kararnamesinin 7 inci

maddesi berveği zir tadil edilmiştir. Gerek ev- kaf bütçesinden ve gerek muvazenei umumiy ile diğér mülhak bütçelerden tahsisatı fevkalâdeye tâbi maaş ve ücret ve muhassasatı olan ve temettü vergisine tâbi hizmet ve ticareti bulunanlar ile müessesatı hususiye ve resmiyede şehri veya se- nevî muhassasat ile müstahdem bulunanların hay- ratı şerifedeki hizmetlerinden olan vazifelerine gör verilmesi lâzımgelen tahsisatı fevkalâdeleri nisif olarak ita olunur.

1341 bütçe kanunu

Madde 7 — Yirmi beş liraya kadar olan in- saat ve tamirat için ashabı istihkak senedinden maada keşfi evvel ve sani gibi evrak aranılmaz. Ve bundan fazlası için beş yüz liraya kadar hu- susatta keşfi evvel ve saniye ve mahallî meclisi idaresi kararına istinat edilmek şartile bilâ is- tizan inşaat ve tamirat yapılabilir. Beş yüz li- radan fazla miktar için ahkâmı umumiyeye te- baiyet edilir.

Madde 9 — 1328 muvazenei vakfiyesinin 13

üncü maddesi berveği zir tadil edilmiştir:

Tevliyet ve evlâdiyet ve kaydi hayat ile muhas- sas veya 1327 muvazenei vakfiyesi müfredatına da- hil ve üç yüz kuruş fevkindeki maaşat müstes- na olmak üzere muhtacin tertibinden verilen maaşatı zatiye şehri üç yüz kuruştan fazla ol- mayacak ve her ne suretle olursa olsun sahibi- nin veya zeveinin üç yüz kuruş veya daha ziya- de irat veya maaş olduğu surette muhtacin ma- aş katolunacaktır.

1927 bütçe kanunu

Madde 7 — Evkafa ait olupta maliyece bu kanunun neşrine kadar emvali metruke meya- nında satılmış veya icar edilmiş mahallerin ev- kafça tahsil olunacak bakıyei bedelâtı için müş- teri veya müstecirleri tarafından şeraiti müza- yede dairesinde verilecek istikrazı dahili tahvi- lâtı aynen kabul ve piyasa fiatı üzerinden irat

kaydedilerek o kısma ait farkı fiat tahakkukun- dan tenzil edilir.

Madde 11 — 1926 senesi Evkaf bütçe kanu- nunun 15 inci maddesi berveği zir tadil edil- miştir:

Evkaf teşkilâtı fenniyesi mevcut olmayan

mahallerde yaptırılacak inşaat ve tamiratın keşfini yapacak ve idare ve nezaretini deruhde edecek olan devairi saire mimar, mühendis veya kalfalarına bedeli inşaatın veya tamirin azamî % 2 si keşif ücreti ve % 1 i idare ve nezaret

hakkı olarak ita olunur.

İdare ve nezareti deruhde edecek zat başka kimse olduğu takdirde % 2 si verilir. Bu ücretler inşaat ve tamirat tertibinden tesviye ve mahsup olunur.

